

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 264/05-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. septembra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť B., a. s., T., zastúpenej advokátom Mgr. M. B., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sž-o-NS 111/2004 z 22. apríla 2005, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť B., a. s., T. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. augusta 2005 doručená sťažnosť B., a. s., T. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpenej advokátom Mgr. M. B., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Sž-o-NS 111/2004 z 22. apríla 2005. V doplnení ústavnej sťažnosti z toho istého dňa sťažovateľ rozšíril svoju sťažnosť o namietanie porušenia jeho práva

v tomto konaní aj podľa čl. 6 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

Z obsahu sťažnosti sťažovateľa a pripojených príloh vyplývajú nasledovné rozhodujúce skutočnosti.

Namietaným rozsudkom sp. zn. 1 Sž-o-NS 111/2004 z 22. apríla 2005 najvyšší súd ako odvolací súd v právnej veci sťažovateľa proti žalovanému Úradu pre verejné obstarávanie v Bratislave (ďalej len „Úrad“) v konaní o preskúmanie rozhodnutia vo veci verejného obstarávania potvrdil rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 7 Sž 136/03 z 27. mája 2004, ktorým zamietol žalobu sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Úradu č. 2502-953-4100/2003 z 12. septembra 2003. Preskúmaným rozhodnutím Úrad podľa § 86 ods. 7 písm. c) zákona č. 263/1999 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) zamietol námietky sťažovateľa proti určeniu poradia vyhodnotených ponúk vo verejnej súťaži na predmet obstarávania „B.-vodovod, kanalizácia a ČOV“ (ďalej len „predmet obstarávania“) vyhlásenej obstarávateľom – Obecným úradom obce B., v zastúpení starostom obce.

Sťažovateľ uviedol, že predmetnej verejnej súťaže sa okrem neho a ďalších záujemcov zúčastnil aj súkromný podnikateľ J. H., so sídlom R. Dňa 14. apríla 2003 sa uskutočnilo otváranie obálok a ponuka tohto uchádzača sa stala víťaznou, pričom ponuka sťažovateľa sa umiestnila na druhom mieste. Sťažovateľ ďalej uviedol, že kým prvým jeho námietkam voči postupu obstarávateľa v predmetnej verejnej súťaži, podstatou ktorých boli jeho tvrdenia, že J. H. vo svojej ponuke uviedol nereálnu dobu realizácie predmetu verejného obstarávania, Úrad vyhovel (rozhodnutím č. 1312-583-4100/2003 z 1. júla 2003) a zrušil určenie poradia vyhodnotených ponúk, v poradí druhým námietkam podaným sťažovateľom 30. júla 2003 voči rozhodnutiu obstarávateľa o jeho umiestnení vo verejnej súťaži (v poradí na 2. mieste) Úrad už nevyhovel. Podľa sťažovateľa Úrad svoje rozhodnutie č. 2502-953-4100/2003 z 12. septembra 2003 oprel o odborné stanovisko nezávislého subjektu – Z. (po tom, ako dva znalecké posudky odlišne posúdili dobu

výstavby predmetu obstarávania), podľa ktorého doba 240 dní, ktorú navrhoval uchádzač J. H. vo svojej ponuke, je dostatočná na realizáciu výstavby predmetu verejného obstarávania. Navyše, Úrad konštatoval, že kritériá posudzovania predložených ponúk jednotlivých uchádzačov obstarávateľom neboli spochybnené žiadnym z uchádzačov.

Sťažovateľ nepovažoval postup Úradu pri posudzovaní reálnosti doby výstavby uvádzanej znaleckými posudkami v konaní o jeho námietkach za dostatočne jednoznačný a transparentný v zmysle zákona o verejnom obstarávaní. Namietal, že správny orgán sa mal spoľahlivo vyrovnat' s existenciou dvoch znaleckých posudkov s protirečivými závermi (znalecký posudok č. 2/2003 stanovoval minimálnu dobu výstavby na 11 – 12 mesiacov, znalecký posudok č. 1/2003 považoval dobu 240 dní za dostatočnú na výstavbu). Podľa sťažovateľa Úrad bol povinný požiadať o vykonania (kontrolného) znaleckého posudku ústav špecializovaný na znaleckú činnosť v odbore plánovania výstavby, prípadne iného znalca v príslušnom odbore. Posúdenie protirečivých záverov dvoch znaleckých posudkov organizáciou – Z. v okolnostiach prípadu nepovažoval za spoľahlivé.

Napriek týmto argumentom sťažovateľa najvyšší súd jeho žalobu o preskúmanie zákonnosti predmetného rozhodnutia Úradu z 12. septembra 2003 zamietol s odôvodnením, že povinnosťou Úradu nebolo nariadiť znalecké dokazovanie len cestou znalcov zapísaných v zozname súdnych znalcov, ale mohol dokazovanie vykonať aj spôsobom, ktorý uznal sám za vhodný, a to dopytom na inštitúciu.

V odvolaní proti rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 7 SŽ 136/03 z 27. mája 2004 sťažovateľ uviedol, že Úrad prekročil medze určené ústavou a právnym poriadkom Slovenskej republiky v dôsledku nedostatočne zisteného skutkového stavu. Najvyšší súd ako odvolací súd dôvodiac však, že sťažovateľ konkrétne neuviedol porušenie právnych predpisov ani konkrétne nezdôvodnil, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím a postupom správneho orgánu, rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil.

Sťažovateľ sa domnieva, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, argumentmi v ňom obsiahnutými, ktoré on považuje za nezákonné, sa zasiahlo do jeho práv podľa čl. 46

ods. 1 ústavy, ako aj čl. 6 a čl. 13 dohovoru. Podľa sťažovateľa sa všeobecný súd nevysporiadal s jeho právnou argumentáciou, rozhodnutie najvyššieho súdu nepovažuje za súladné s ústavným poriadkom Slovenskej republiky.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd deklaroval porušenie jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 a čl. 13 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 SŽ-o-NS 111/2004 z 22. apríla 2005, zrušil rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 SŽ-o-NS 111/2004 z 22. apríla 2005 a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie, ako aj aby mu priznal trovy konania v zatiaľ nevyčíslenej výške.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Predmetom konania pred ústavným súdom sa stalo posúdenie namietaného porušenia súdnej ochrany sťažovateľa v dôsledku rozhodnutia odvolacieho najvyššieho súdu, ktorým bolo potvrdené zamietnutie žaloby sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Úradu č. 2502-953-4100/2003 z 12. septembra 2003. Sťažovateľ v podstate argumentoval tým, že príslušný súd v konaní o jeho veci nezabezpečil jeho právo na spravodlivý proces a prístup k súdu a tiež právo domáhať sa na inom orgáne svojich práv v procese verejného obstarávania v súlade s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 a čl. 13 dohovoru.

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02). Inými slovami, právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve.

Pretože v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov, bolo v právomoci ústavného súdu len posúdenie, či účinky výkonu právomoci všeobecného súdu vo veci sťažovateľa, t. j. prejednanie a rozhodnutie o námietkach sťažovateľa ako žalobcu proti určení poradia vyhodnotených ponúk vo verejnej súťaži na predmet obstarávania Úradom zamietnutých, sú zlučiteľné s vyššie uvedeným článkom ústavy a dohovoru.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľa s hodnotením vykonaného dokazovania a právnym názorom všeobecného súdu (najvyššieho súdu ako správneho súdu), teda s jeho interpretáciou a aplikáciou príslušných zákonných ustanovení a hodnotením skutkového stavu vo veci sťažovateľa.

Najvyšší súd ako odvolací súd sa stotožnil so záverom prvostupňového súdu, že Úrad pri rozhodovaní o námietkach sťažovateľa postupoval v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní. Vo veci odborného vyjadrenia Z. tento súd dospel k záveru, že Úrad neporušil zákon. Nebolo jeho povinnosťou nariadiť znalecké dokazovanie kontrolným znalcom zapísaným v zozname súdnych znalcov. Záležalo na rozhodnutí Úradu, aký spôsob dokazovania zvolí a jeho výsledky vyhodnotí v rámci svojho uváženia v rozhodnutí. Podľa názoru odvolacieho najvyššieho súdu Úrad v rozhodnutí náležite odôvodnil, že predmet obstarávania na základe vykonaných dôkazov možno realizovať v lehote 240 dní. Nedošiel k záveru, že by Úrad nedodrжал princíp nediskriminácie a rovnakého zaobchádzania s uchádzačmi.

Ústavný súd nezistil medzi dôvodmi a skutočnosťami, ktoré sťažovateľ uvádzal v sťažnosti, žiadny taký dôvod alebo skutočnosť, ktoré by mohli spochybniť právne závery najvyššieho súdu o existencii a relevantnosti dôvodov, na základe ktorých potvrdil prvostupňový rozsudok (vo veci preskúmania rozhodnutia Úradu), alebo by sa inak javili ako zjavne neodôvodnené či svojvoľné. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, napáda v okolnostiach prípadu vecnú nesprávnosť, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru, ak navyše sťažovateľ ničím nepreukázal, že prípadná vecná nesprávnosť by bola i neústavnosťou. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom

by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu posúdenie nároku uplatneného sťažovateľom najvyšším (odvolacím) súdom takéto nedostatky nevykazuje. Ústavný súd teda nezistil taký výklad ustanovení citovaných v napadnutom rozsudku a ich uplatnenie vo veci sťažovateľa, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s čl. 46 ústavy. V takom prípade ústavný súd nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov všeobecného súdu (najvyššieho súdu), ktorý v oboch stupňoch vykonajúc dokazovanie dospel k zhodným záverom.

Ústavný súd vychádzajúc zo skutkových okolností, ktoré vyplynuli z predloženého rozhodnutia najvyššieho súdu, z právnych východísk a záverov odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú v celom rozsahu namietaného porušenia základných práv, t. j. aj v rozsahu tvrdení o porušení práv podľa čl. 6 a čl. 13 dohovoru. Z tohto dôvodu ústavný súd už nerozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľa na rozhodnutie ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. septembra 2005